Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0510U000883

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2010

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Замула Ірина Валеріївна

2. Zamula Iryna Valeriivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.09

Назва наукової спеціальності: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-12-2010

Спеціальність за освітою: 7.050106

Місце роботи здобувача: Житомирський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: 10005,, м. Житомир, вул. Чуднівська (Черняховського), 103

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 14.052.01

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10005, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: 10005,, м. Житомир, вул. Чуднівська (Черняховського), 103

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.81.85

Тема дисертації:

1. "Бухгалтерський облік екологічної діяльності: теорія та методологія"

2. "Accounting for Ecological Activity: Theory and Methodology"

Реферат/анотація:

1. Мета дослідження: розробка теоретичних, методологічних і практичних положень бухгалтерського обліку екологічної діяльності суб'єктів господарювання відповідно до вимог інформаційного забезпечення управління на мікро- та макроекономічному рівнях для реалізації положень концепції стійкого розвитку. Об'єкт дослідження: система бухгалтерського обліку екологічної діяльності суб'єкта господарювання як інформаційна основа управління антропогенним впливом на навколишнє природне середовище. Предмет дослідження: теоретико-методологічні та організаційно-практичні положення бухгалтерського обліку екологічної діяльності. Методи дослідження: історичний, логічний, системний підхід, системно-структурний, гносеологічний, аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, ідеалізація, узагальнення, бібліографічний, бібліометричний, порівняльно-правовий, математико-статистичні методи, експертні оцінки. Наукова новизна полягає у розробці теоретико-методологічних положень бухгалтерського обліку екологічної діяльності суб'єктів господарювання для задоволення інформаційних вимог управління

антропогенним впливом на навколишнє природне середовище на мікро- та макроекономічному рівнях. Найбільш вагомими результатами, які характеризують наукову новизну та особистий внесок автора, є такі: вперше одержано: науковий підхід до визнання бухгалтерського обліку системою, що забезпечує формування та оприлюднення інформації про екологічну діяльність суб'єкта господарювання з метою підвищення рівня регулювання антропогенного впливу на навколишнє природне середовище; систему об'єктів бухгалтерського обліку, пов'язаних з екологічною діяльністю суб'єктів господарювання, а саме: природно-ресурсний потенціал, генетично модифіковані організми, відходи виробництва, необоротні активи природоохоронного призначення, екологічні зобов'язання, екологічні доходи, екологічні витрати, фінансові результати від екологічної діяльності, що сприяє створенню інформаційного забезпечення екологічного управління суб'єкта господарювання; удосконалено: методологію бухгалтерського обліку в частині розвитку системи рахунків на основі розробленої класифікації об'єктів бухгалтерського обліку екологічної діяльності за такими ознаками: господарські засоби, джерела утворення господарських засобів, результати діяльності, що забезпечує формування екологічної інформації у необхідних аналітичних розрізах; теоретичні засади бухгалтерського обліку природно-ресурсного потенціалу в частині визначення груп господарських операцій та їх облікового відображення: операції з руху складових природно-ресурсного потенціалу, з їх оренди та охорони від знищення та забруднення, що дозволяє посилити зовнішній і внутрішній контроль впливу діяльності суб'єкта господарювання на природний капітал; методологічні положення бухгалтерського обліку об'єктів, пов'язаних з екологічною діяльністю суб'єкта господарювання, в частині розробки методик обліку складових природно-ресурсного потенціалу, генетично модифікованих організмів, відходів виробництва, екологічних зобов'язань, доходів і витрат, фінансових результатів від екологічної діяльності, що сприяє забезпеченню екологічною інформацією систему управління мікро- та макрорівнів; теоретико-організаційне забезпечення узгодження бухгалтерського обліку та системи національних рахунків у частині відображення природного капіталу та екологічної діяльності з метою реалізації положень концепції стійкого розвитку економіки через систему стратегічного управління країною; організаційні положення формування та оприлюднення інформації про екологічну діяльність суб'єкта господарювання через його бухгалтерську звітність, що створює передумови для формування екологічної свідомості суспільства та запобігання безконтрольному знищенню природного капіталу країни; облікове забезпечення системи управління екологічною діяльністю суб'єктів господарювання в частині інформування про факти господарського життя, пов'язані із взаємодією підприємства як основного споживача ресурсів, і біосфери як ресурсопостачальника, що забезпечує ідентифікацію потенційних вигід від екологічного виробництва з метою стимулювання екологічної діяльності; набули подальшого розвитку: інформаційна функція бухгалтерського обліку як інструмент забезпечення подолання зневажливого ставлення людини до довкілля, що стало основою виокремлення факторів впливу на власника підприємства (жорстке державне регулювання; створення попиту на екологічно чисту продукцію; формування екологічної свідомості суспільства) з метою екологізації його діяльності; оцінка складових природно-ресурсного потенціалу за справедливою вартістю з встановленням її нижньої межі (оцінка при формуванні макроекономічних показників), що забезпечує врахування екологічної, соціальної та економічної характеристик об'єктів оцінки; виокремлення об'єктів бухгалтерського обліку для інформаційного забезпечення формування та розподілу екологічної ренти з метою стимулювання зацікавленості власників капіталу в збереженні та відновленні засобів навколишнього природного середовища; трактування поняття "природний капітал" з метою вивчення його прояву в бухгалтерському обліку та включення до складу національного багатства країни; облікове забезпечення механізму реалізації положень екологічного законодавства країни в частині визнання бухгалтерського обліку екологічної діяльності інструментом виконання положень стійкого розвитку економіки, нормативного закріплення обов'язковості ведення обліку екологічної діяльності на підприємствах різних організаційно-правових форм і форм власності, впровадження розробок в частині теорії, методології та організації бухгалтерського обліку екологічної діяльності в практику господарювання, що дозволяє створити умови для збереження та ефективного використання природних ресурсів на мікро- та макроекономічному рівнях. Ступінь впровадження: результати дослідження впроваджено в практичну

діяльність Федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України; Громадського об'єднання сертифікованих бухгалтерів і аудиторів; Головного управління економіки Житомирської обласної державної адміністрації, Державного управління охорони навколишнього середовища в Житомирській області; Головного управління статистики у Житомирській області; Житомирського державного центру науково-технічної і економічної інформації; ЗАТ "Чумак"; Державного підприємства "Златодар"; ПАТ "Полімекс-Мостосталь Україна"; Житомирського державного технологічного університету.

2. Purpose of research: development of theoretical, methodological and practical statements of accounting for ecological activity of business entities according to the requirements of informational support on micro- and macroeconomic levels for the realization of statements of sustainable development concept. Object of research: system of accounting for ecological activity of business entities as an informational basis of managing anthropogenic impact on environment. Subject of research: theoretical, methodological, organizational and practical statements of accounting for ecological activity. Methods of research: historical, logical method, system approach, system and structural method, gnoseological method, analysis, synthesis, induction, deduction, abstracting, idealization, generalization, bibliographic method, bibliometric method, comparative and legal method, mathematic and statistical method, expert estimation. Scientific novelty lies in the development of the theoretical and methodological statements of accounting for ecological activity of business entities for meeting information requirements of managing anthropogenic impact on environment on micro- and macroeconomic levels. The most valuable results, characterizing scientific novelty and the author's personal contribution lie in the following: for the first time the issues as follows have been obtained: scientific approach towards recognizing accounting as a system, which provides the formation and disclosure of information on ecological activity of a business entity (system of business activity, which is based on the sustainable development concept and doesn't disturb the harmonic functioning of the existing ecosystem) aimed at increasing the level of regulating the anthropogenic impact on environment; system of accounting objects connected with ecological activity of business entities, i.e. natural and resource potential, genetically-modified organisms, production wastes, fixed assets of nature preservation character, ecological liabilities, ecological revenues, ecological costs, financial results from ecological activity, which assists in creating information support of business entity's ecological management. The issues have been improved as follows: accounting methodology in the part of accounts' system development based on the worked out classification accounting objects of ecological activity by the following features: business funds, sources of business funds' formation, activity results, which provides the formation of ecological information in the necessary analytical aspects; theoretical grounds of accounting for natural and resource potential in the part of determining groups of business transactions and their accounting reflection: operations on movement of the components of natural and resource potential, genetically-modified organisms, production wastes, ecological liabilities, revenues and costs, financial results from ecological activity which assist in providing management system on micro- and macrolevels with the ecological information; theoretical and organizational support of coordination of accounting and system of national accounts in the part of reflecting natural capital and ecological activity with the purpose of realizing statements of economy's sustainable development concept through the system of country's strategic management; organizational statements of formation and announcement of information on ecological activity of a business entity through its accounting reporting, which creates the prerequisites for forming public ecological awareness and preventing uncontrolled extermination of country's natural capital; accounting support of management system of business entities' ecological activity in the part of informing about the business events connected with the interaction of an enterprise as the main consumer of resources on the one hand and biosphere as a supplier of resources on the other, which provide identification of potential benefits from ecological production aimed at stimulating ecological activity. The following issues have undergone further development: informational function of accounting as a tool of subduing neglectful attitude of a man to environment, which has become the basis for singling out factors of influence on enterprise's owner for ecologization of its activity; estimation of constituents of natural and resource potential at fair value with setting its lowest margins (estimation in forming macroeconomic indexes), which provides the consideration of ecological, social and economic characteristics of the objects under estimation; singling out of accounting objects for

information support of forming and distribution of ecological rent for stimulating interest of equity holders in preserving and renewing environmental means; interpretation of the concept "natural capital" aimed at studying its reflection in accounting and inclusion into the national wealth of a country; accounting support of the mechanism of realizing statements of country's ecological legislation in the part of recognizing accounting for ecological activity as a tool for executing statements of sustainable economic development, normative prescription of obligatoriness of keeping records on ecological activity at enterprises of various forms of business organization and ownership, introduction of research results in the part of theory, methodology and organization of accounting for ecological activity into the business practice, which enables to create conditions for preservation and effective usage of natural resources on micro- and macroeconomic levels. Implementation extent: research results have been implemented into the practice of the Federation of auditors, accountants and financiers of agricultural sector of Ukraine; Public union of the certified accountants and auditors; Central administration of economy of Zhytomyr regional state administration; State administration of environmental protection in Zhytomyr region; Central administration of statistics in Zhytomyr region; Zhytomyr state center of scientific, technical and economic information; closed joint-stock company "Chumak"; State enterprise "Zlatodar"; public company "Polimex-Mostostal' Ukraine"; Zhytomyr State Technological University.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малюга Наталія Михайлівна
2. Maluga Natalia Mukhajlivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кірейцев Григорій Герасимович
2. Кірейцев Григорій Герасимович

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жук Валерій Миколайович
2. Жук Валерій Миколайович

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Володимир Олександрович
2. Шевчук Володимир Олександрович

Кваліфікація: д.е.н., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бутинець Франц Францович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бутинець Франц Францович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.